

Innehåll

Inledning	7
Vad är det som händer egentligen?!	9
Rutinartade situationer.....	10
Lagbundna situationer.....	11
Egenartade situationer.....	11
Ombytliga/oberäkneliga situationer.....	12
Oförutsägbara situationer.....	14
Motsägelsefulla situationer.....	17
Ogripbara situationer.....	18
Situationer som är helt okända.....	19
Vad skiljer människan från androiden?	22
Människans verklighet.....	22
Förmågan till konstruktiv rationalitet.....	28
Förmågan till kreativ sensitivitet.....	29
Förmågan till innovativ aningslöshet.....	31
Det konkreta exemplet	33
Det levandegörande exemplet.....	33
De konkreta exemplens väg.....	37
Situationsanalys – det bildliga uttrycket (tropa)	44
Drag av rutin och regelbundenhet.....	49
Drag av lagbundenhet och likhet.....	52
Drag av säregenhet och egenart.....	55
Drag av ombytlighet och oberäknelighet.....	61
Drag av oförutsägbarhet.....	66
Drag av motsägelsefullhet.....	69
Drag av ogripbarhet.....	73
Helt obekanta eller främmande drag.....	78
Gestaltande teoribildning	85
En kort historik.....	86
Naturvetenskapens grundmetaforer.....	89
Om grundmetaforer och bilder (Hans Larssons "Poesins logik" i urval)....	95

Den autentiska metaforen	97
Om grundmetaforer och autentiska metaforer	97
Den autentiska metaforen	98
Den autentiska metaforens natur	102
Att gå i dialog med sitt material	108
Vetenskap som konst	116
Hur forskning går till på riktigt	118
Att utveckla en vetenskapande mottaglighet	125
Den utforskande essayen – att skriva sig till kunskap	137
Det konkreta exemplet	138
Skrivandet som vetenskapande mottaglighet	140
De levandegörande metaforerna	145
Den oavslutade essayen	157
Montaignes råd till en essaist	158
Inspirationskällor	160

Inledning

Naturvetenskapens verklighet består av fysiska kroppar, partiklar, vågor, krafter, och energifält. Varje slags kropp tar ett visst utrymme, har en viss volym. Varje fysikalisk kropp är tredimensionell och äger rum. Men dessutom förändras den oavbrutet och befinner sig i ständig rörelse. Varje kropp *händer* i tid och rum.

Människans verklighet består av händelser som utvecklas och invecklas på olika sätt och i olika riktningar. Händelser som vecklar in sig i varandra, väver sig samman till situationer, relationer och möten. Omständigheter och förhållanden som lever sitt eget liv och tar sina egna vägar.

En tillvaro av olika slags "händelsefullheter" som människan fortlöpande ställs inför, har att göra med och blir indragen i. Vardagssituationer, mellanmänniskliga relationer, sociala och kulturbundna förhållanden, globala ekonomiska omständigheter och politiska villkor. Människans tillvaro utgörs av *dynamiska händelsefullheter* i en oavbruten inveckling och utveckling, avspjälkning och sammanvävande. Händelser och situationer som oavbrutet trasslar in sig i varandra och trasslar ut sig igen.

Inom fysiken är just "intrassling" grundläggande i teorbildningen kring fotoner. Och enligt supersträngteorin har universum sju ytterligare dimensioner utöver rum och tid. Dimensioner som inte är påtagliga och observerbara – utan bara kan anas.

Det finns ingen anledning att tro att människans verklighet och tillvaro skulle vara mindre komplicerad än universum. Eller att människan som varelse skulle vara avsevärt enklare än protoner och proteiner. Eller att mänskliga möten och relationer skulle vara mindre komplicerade och röriga än fotoners intrassling i varandra.

Tvärtom så är det ännu mer påtagligt och direkt observerbart i människans verklighet att den inte bara består av tid och rum, där allt som sker är lagbundet och generaliserbart.